

АНАЛІЗ ПРОГРАМНИХ ЗАСОБІВ УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМ КАПІТАЛОМ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У роботі здійснено аналіз основних програмних засобів управління інтелектуальним капіталом на підприємстві. Обґрунтовано оптимальний програмний засіб для покращення системи управління інтелектуальним капіталом вітчизняних підприємств.

Ключові слова: інтелектуальний капітал, програмні засоби, організаційний капітал, споживчий капітал.

Abstract

The basic software of enterprise's intellectual capital management is analyzed in the article. The optimal software tool for improving the system of intellectual capital management of domestic enterprises is proved.

Keywords: intellectual capital, software, organizational capital, consumer capital.

В умовах нестримного розвитку ринкових відносин роль інтелектуального капіталу набуває важливого значення для підприємств, оскільки саме від нього залежать економічні результати діяльності організацій та їх становище на ринку.

Управління інтелектуальним капіталом набуло актуальності в Україні, починаючи з 2000 року. На думку Мельник Л. Г., інтелектуальний капітал – це інтелектуальні здатності людей у сукупності зі створеними ними матеріальними й нематеріальними засобами, які використовуються у процесі інтелектуальної праці [1].

Сьогодні існує безліч програмних засобів, що використовуються для підвищення ефективності управління інтелектуальним капіталом на підприємствах. Українські та зарубіжні компанії пропонують значну кількість програмних продуктів, основними серед яких є: «1С : Предприятие», «SAP ERP(SAP R/3)», «Галактика», «DeloPro». Розглянемо їх у таблиці 1.

Таблиця 1 – Аналіз основних програмних засобів управління інтелектуальним капіталом

Назва програмного засобу	Суть ПЗ	Переваги ПЗ	Недоліки ПЗ
1	2	3	4
«1С:Предприятие»	Можливість управління відносинами з клієнтами (CRM), а також можливість планування продажів і закупівель. Дозволяє підключати різне торгове обладнання: сканери штрих-коди, фіскальні реєстратори, принтери чеків і етикеток. Дана конфігурація призначена для обліку будь-яких видів торгових операцій. Вбудований універсальний обмін даними. Можливість здійснення бухгалтерського, фінансового та управлінського обліку. Кадровий облік, розрахунок заробітної плати. Вбудовані можливості оновлення засобами Інтернет.	1) Одна технологічна платформа і загальна методологія дає можливість розробляти галузеві та індивідуальні рішення на основі стандартних за допомогою додавання тільки потрібних функцій, які потрібні на підприємстві з урахуванням специфіки його роботи. 2) Легкодоступні та недорогі послуги сервісного обслуговування.	Обов'язкова необхідність підлаштування програми під окремого користувача та замовлення послуг служби підтримки.
«SAP ERP(SAP R/3)»	Система SAP ERP (SAP R / 3) - багатокомпонентна система, що дозволяє об'єднати господарські процеси виробництва, закупівлі і збуту продукції підприємства. Всі вони взаємопов'язані і	1)Можливість налаштування доступу до інформації для кожного користувача індивідуально, щоб уникнути навмисного або ненавмисного	1) Непридатна до нестабільного українського законодавства: часті зміни до вимог в оформленні звітності, зміни у відсоткових ставках податків.

Продовження таблиці 1

1	2	3	4
«SAP ERP(SAP R/3)»	<p>підтримують логічний цикл фінансово-господарської діяльності.</p> <p>Облік і звітність – офіційний бухгалтерський облік, облік дебіторів, кредиторів, основних засобів, управління фінансами, бухгалтерський баланс, головна книга, управління майном, внутрішньовиробничий облік витрат за місцями їх виникнення, управління замовленнями, облік результатів господарської діяльності, управління грошовими коштами.</p> <p>Логістика - об'єднує планування, управління виробництвом і закупівлями, матеріально-технічне постачання, управління запасами, збут, продаж, відвантаження, кадровий облік, розрахунок заробітної плати.</p>	<p>псування даних.</p> <p>2)SAP - ідеальна система для планування виробництва, вона дозволяє врахувати безліч нюансів технологічних процесів також дозволяє вести розрахунки максимально деталізовані.</p>	<p>2) Не пристосована до деяких проявів вітчизняного бізнес-середовища (несплати платежів).</p> <p>3) Високовартісні сервіс-послуги [5].</p>
«Галактика»	<p>Дозволяє повністю автоматизувати ведення бухгалтерського і оперативного обліку на підприємствах, що працюють як в торгівлі, так і в бюджетній сфері. Автоматизація бухгалтерського обліку включає ведення касових і фінансово-розрахункових операцій, облік матеріальних ресурсів, основних засобів та нематеріальних активів, облік праці та заробітної плати, визначення фінансового результату. Оперативний облік забезпечує управління закупівлями і продажами матеріальних цінностей, ведення складського обліку.</p>	<p>Інтерфейс користувача побудований таким чином, що забезпечується максимальна відповідність між паперовими та електронними документами, зберігається звичний порядок роботи фахівця. Введені в систему документи утворюють єдиний інформаційний простір і доступний у всіх модулях.</p>	<p>1) Не має механізму визначення та контролю процедур виконання конкретних операцій або групи операцій;</p> <p>2) Не має функцій, необхідних для забезпечення діяльності великих корпорацій (Централізоване постачання, розподіл функцій між організаціями, передача повноважень від однієї організації до іншої, взаєморозрахунки всередині корпорації і т.д.) – система, практично, не є інтегрованою. Більшість модулів практично не пов'язані між собою, а їх зв'язок з фінансами дуже умовний, тому документи у фінансовому модулі вводяться вручну на підставі первинних документів, що призводить до розбіжності в матеріальному і фінансовому обліку [3].</p>
«DeloPro»	<p>Система призначена для керування продажами, закупками і виробництвом, фінансами, маркетингом, проектами, запасами, автотранспортом і доставкою вантажів, персоналом та взаємовідносинами з контрагентами, бізнес-процесами і документообігом. Система містить електронну пошту і органайзер, корпоративний інформаційний портал, а також засоби BI - програмовані дашборди, карти показників, багатовимірні звіти. З її</p>	<p>1)Платформна незалежність</p> <p>2) Високий рівень безпеки даних. У 3-х рівневої архітектурі клієнт-сервер користувач не має доступу до паролів SQL-сервера. При роботі через мережу Інтернет використовується SSL-протокол (128-бітове шифрування трафіку).</p> <p>3) Простота масштабування. Програма інсталується тільки на сервері. Обчислювальні потужності, при необхідності,</p>	<p>Персональний доступ користувачів до функцій системи, що може викликати помилки та несумісності в роботі програми в разі зміни окремих функцій без погодження.</p>

Продовження таблиці 1

1	2	3	4
«DeloPro»	допомогою можна вести товарознавчий облік і ціноутворення, податковий і управлінський облік, бюджетування і фінансовий аналіз.	нарошуються в одному місці. Додавання нових користувачів Системи і членів корпорації, від імені яких ведеться облік, не вимагає додаткових витрат у вигляді ліцензійних платежів і вкладень з ІТ-інфраструктуру [5].	

Згідно із проведеним аналізом, найкращим програмним засобом за критеріальним підходом для українських підприємств є ПЗ, що має максимальне значення корисності (U_1) – «1С:Предприятие».

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Уляницький З.В. Проблеми управління інтелектуальним капіталом та способи їх вирішення / З.В. Уляницький // Національний університет “Львівська політехніка”. – 2013. – С. 108-117. – Режим доступу : <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/23267/1/17-108-117.pdf>.
2. Понедільчук Т.В. Інтелектуальний капітал: сутність та методи оцінки / Т.В. Понедільчук // Ефективна економіка. – 2014. - №6. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3288>
3. Азарова А.О. Автоматизовані засоби покращення управління організаційним капіталом / А.О. Азарова, Т.В. Остапчук, О.О. Мороз // Вісник ХНУ. – 2015. - №4. - Т. 1. – С. 85-88.
4. Азарова А.О. Математична та структурна моделі оцінювання рівня інтелектуального капіталу на підприємстві / А.О. Азарова, С.Ю. Антонюк // Наука й економіка. – 2014. - №3(35). – С. 267-271.
5. Разработка бизнес процесса в информационной системе управления / Режим доступу : <http://works.doklad.ru/view/1Evu5yjl4v8/3.html>

Федорова Ірина Володимирівна — студентка групи МОп-16мн, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: fedorova-ira94@mail.ua.

Науковий керівник: **Азарова Анжеліка Олексіївна** – к.т.н., професор, заступник декана факультету менеджменту та інформаційної безпеки Вінницького національного технічного університету, Вінниця.

Fedorova Iryna V. — Department of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail : fedorova-ira94@mail.ua.

Supervisor: **Azarova Angelika O.** – PhD, professor, Deputy dean of the Faculty of Management and Information Security of Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.